

STFs demokratiprocess och medlemsombudens roll och uppdrag

Riksstämman 2024 beslutade om en översyn av STFs demokratiprocess och medlemsombudens roll och uppdrag. I september 2024 beslutade styrelsen att tillsätta en arbetsgrupp med uppdrag att, utifrån styrelsens direktiv, analysera den nuvarande formella demokratiprocessen och vid behov föreslå justeringar inom ramen för den nuvarande demokratimodellen.

Arbetsgruppen har analyserat den nuvarande demokratiprocessen, identifierat förbättringsområden och presenterar förslag som syftar till att stärka organisationens föreningsdemokrati. Förslagen berör bland annat justeringar i stadgar, styrdokument och informella instruktioner. De innebär även förändringar i befintliga arbetssätt samt i kommunikationen om medlemsombudens roll och uppdrag.

Resultatet överlämnades till styrelsen som beslutade att gå vidare med de förslag som utredningen presenterade. Arbetsgruppen gavs i uppdrag att, utifrån rapportens förslag och styrelsens medskick, föreslå justeringar i styrdokument som stadgar, uppdragsbeskrivningar och instruktioner som rör medlemsombudsuppdrag och föreningens demokratiprocess.

Arbetsgruppen bjöd in medlemsombuden till en referensgruppsträff för att lyssna in, och ge ombuden möjlighet att ge inspel till förslag på ändringar i styrdokument, vilka har omhändertagits av arbetsgruppen och beslutats av styrelsen i slutversionen som nu presenteras vid riksstämman 2026 (Bilaga B5 14.6 Rapport MO utredning 2025)

Styrelsens förslag

Mot bakgrund av rapportens slutsatser och i syfte att genomföra de beslut som föreslås, föreslår styrelsen en revidering av §5 i STFs stadgar, uppdragsbeskrivningarna för medlemsombud och nomineringskommittén samt det styrdokument som reglerar förslag, nominering och val av medlemsombud.

Revidering av STFs stadgar

Styrelsen föreslår att §5 i stadgarna justeras i enlighet med de förslag som presenteras i rapporten:

I §5 första stycket, andra meningen:

*...Detta val bereds av en nomineringskommitté utifrån inkomna förslag på kandidater.
~~efter att medlemmarna fått möjlighet att föreslå kandidater.~~*

I §5 första stycket, tredje meningen:

... Medlemsombuden utses senast under december månad det år ordinarie riksstämman har ägt rum och verkar sedan som medlemsombud *under två kalenderår, med start första januari året efter att valet avslutats. fram till att nästa val är avslutat.*

I §5 tredje stycket:

Nomineringskommitténs uppdrag, medlemsombudens uppdrag, och *instruktioner för val av medlemsombud valets genomförande* regleras närmare i av riksstämman fastställda beskrivningar.

Justering av styrdokument för föreningsdemokratien

Styrelsen föreslår att uppdragsbeskrivningarna för medlemsombud och nomineringskommittén samt instruktionerna för förslag, nominering och val av medlemsombud justeras i enlighet med rapportens förslag. Utöver de förändringar som föreslås i rapporten har även redaktionella och språkliga justeringar gjorts för att öka tydligheten. I bilagorna finns två versioner av förslag till reviderade styrdokument, ett färdigjusterat förslag samt ett med spårande ändringar.

Styrelsen föreslår även att tydliggöra att valberedningen bör eftersträva att inte alla representanter i nomineringskommittén byts ut samtidigt. För att förtydliga detta föreslås att följande mening läggs till i valberedningens arbetsordning:

- *För att säkerställa att organisationen behåller kompetens och erfarenhet över tid ska valberedningen eftersträva att representanterna i nomineringskommittén inte byts ut samtidigt.*

Förändrade arbetsätt, rutiner och framtagning av instruktioner

Övriga delar av utredningens förslag som beskrivs i rapporten omhändertas av styrelsen för vidare utvecklingsarbete, och kräver inte beslut av riksstämman. Styrelsen och kansliet kommer att omhänderta och genomföra dessa förslag och arbeta vidare med dem utifrån verksamhetens behov, förväntad effekt och de resurser och förutsättningar som finns tillgängliga. På så vis säkerställs att utvecklingsarbetet anpassas efter organisationens aktuella och framtida behov.

Bilagor

- Bilaga 2_14.6 Uppdragsbeskrivning för STF:s medlemsombud
- Bilaga 3_14.6 Uppdragsbeskrivning för STF:s nomineringskommitté
- Bilaga 4_14.6 Instruktion val av medlemsombud inom STF
- Bilaga 5_14.6 Rapport till styrelsen från arbetsgruppen för utredning av STF:s formella demokratiska process och medlemsombudens roll

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår riksstämman besluta:

- att anta ändringar i §5 i STFs stadgar
- att stadgeändringarna ska anses vara omedelbart justerade under förutsättning att beslutet bifallits med minst två tredjedels majoritet.
- att anta ändringar i Uppdragsbeskrivning för STFs medlemombud
- att anta ändringar i Uppdragsbeskrivning för STFS Nomineringskommitté
- att anta ändringar i Instruktion för val av medlemsombud
- att styrelsen ges i uppdrag att göra föreslagna ändringar i valberedningens arbetsordning